

טיפול שיטתי בטרם סוכרת ושורתפוט רב-צוותית במחוז צפון - מודל מניעתי יעיל בתקופת חירום ולאחריה

בושרה יונס | אחות מומחית קלינית לסוכרת, רכזת סוכרת מחוזית

ד"ר עזאם אבראהים | רופא סוכרת מחוזי

סיואר קסיס | מנהלת אחיות מחוזית, מחוז צפון, מאוחדת

ד"ר זיאד דאהר | רופא מחוזי, מחוז צפון, מאוחדת

אחיות מנהלות מרחבים

צוותי אחיות מרפאות ראשוניות

מדדים יעדים

העלאת שיעור זיהוי ורישום אבחנת טרם סוכרת בתיק המטופל.
הגדלת שיעור המטופלים המשתתפים בהתערבות רב-צוותית.
הפחתת שיעור ההתפתחות מסוכרת סמויה לסוכרת מאובחנת.
שימור ערכי סוכר תקינים והגברת מעורבות המטופלים בתהליך השינוי.

תיאור מצב קיים וחקר גורמים לבעיה

בקרר מטופלים בפריפריה, בפרט לאחר תקופת משבר, נצפתה ירידה בפעילות גופנית, שינוי בתזונה ועלייה במתח. המטופלים אינם מדווחים על מצבם או מקבלים הדרכה מספקת, וצוותי המרפאה לא תמיד יוזמים התייחסות מוקדמת למצב טרם סוכרת. נדרשה תוכנית יזומה שממוקדת בטיפול רב-צוותי ומותאם אישית.

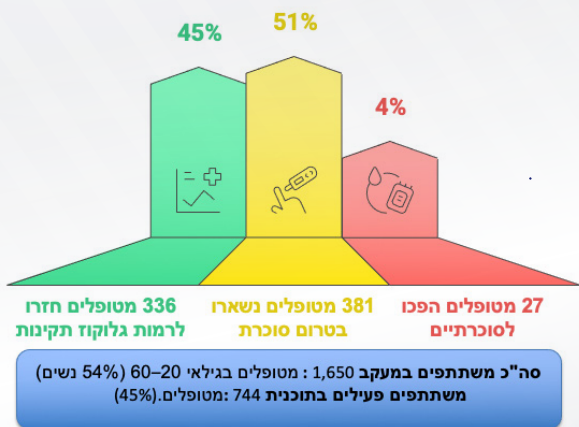
רקע

במחוז צפון מתועדים כ-26,000 מטופלים המאובחנים כטרם סוכרתיים - מצב המהווה שלב מעבר עם סיכון גבוה להתפתחות סוכרת סוג 2, בעיקר לאחר שינויים באורח החיים, עליה במתח נפטי וירידה בפעילות גופנית, כפי שאירע לאחר תקופת המלחמה. הסיכון להתפתחות סוכרת במצב זה גבוה פי ששה מאשר באוכלוסייה עם ערכים תקינים. הארגון שם לעצמו למטרה לפתח וליישם תכנית מניעה מבוססת קהילה, רב-צוותית ויזומה.

המדרת הבעיה

היעדר זיהוי שיטתי והתערבות מוקדמת במטופלי טרם-סוכרת גורם לאובדן הזדמנות משמעותית למניעת סוכרת. לרוב, אין התייחסות קלינית מספקת למצב זה, אבחנות אינן נרשמות בתיק, והמטופלים אינם מופנים לסדנאות יעודיות או לליווי מקצועי רב-תחומי.

תוצאות מצב בריאותי של מטופלים טרם סוכרתיים
2023-2024

מעקב אחרי מטופלים טרם סוכרתיים
2022-2024

מסקנות והמלצות

תכנית ההתערבות הרב-תחומית שהופעלה הוכיחה כי התייחסות מוקדמת לטרם סוכרת בשילוב שיטת עבודה יזומה, מותאמת אישית וכוללת ליווי מקצועי, מובילה לתוצאות משמעותיות במניעת מעבר לסוכרת. מומלץ להרחיב המודל לכלל המחוזות, להפוך רישום אבחנת טרם סוכרת לנהוג שגרתי, ולשלב הסדנאות והמעקבים כחלק בלתי נפרד מניהול המטופלים ברפואה הראשונית.